

Okolo 20 tysięcy zrealizowanych zadań

Wicepremier Tokarski o działalności inwestycyjnej w 1961 r.

Jak należy ocenić przebieg realizacji zadań inwestycyjnych w 1961 r. — pierwszym roku zbliżającej 5-latk? Z prośbą o odpowiedź na to pytanie zwrócił się do wiceprezesa Rady Ministrów Juliana Tokarskiego przedstawiciel PAP — red. Andrzej Nowicki.

— Bez wątpienia — stwierdza wicepremier — działalność inwestycyjna w bieżącym roku przebiegała o wiele sprawniej niż w latach ubiegłych. Pozytywnym zjawiskiem było lepsze przygotowanie inwestycji, szczególnie w zakresie dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Łącznie realizowaliśmy w tym roku około 20 tys. zadań inwestycyjnych w różnych dziedzinach gospodarki narodowej, wydając na ten cel 108,6 mld. zł, czyli o ok. 2 mld. zł

Kampania ultrasów przeciwko BB

Bojówkarze ultrasowscy mszcząc się za znane stanowisko Brigitte Bardot wobec ich terrorystycznej działalności rozrzućli w wigilię świąt Bożego Narodzenia na ulicach Nici ulotki ostrzegające właścicieli kin przed wyświetlaniem filmów w których gra B. B., a publiczność przed uczęszczaniem na te filmy. Banerzy ci faszystowską grozą wyszczególniają w powietrzu tych kin, które wyświetlać będą filmy z „Brigitką”.

Akcja ultrasów wywołała głębokie oburzenie wśród mieszkańców Nici, którzy już od dłuższego czasu odczuwają szczególnie nasiloną działalność bojówek OAS. (PAP)

Wzniesienie rozmów w sprawie Bizerty

Wczoraj wznowione zostały w stołecy Włoch wstępne rozmowy francusko-tunezyjskie w sprawie Bizerty. Celem tych rozmów jest opracowanie wspólnych punktów wyjściowych, które pozwoliłyby na wznowienie oficjalnych rokowań między obu krajami w sprawie uregulowania problemu Bizerty. Pierwsze kontakty wstępne między przedstawicielami rządu francuskiego i tunezyjskiego miały miejsce w dniach 7-9 grudnia bież. roku.

W trakcie dotychczasowych rozmów nie udało się przezwyciężyć zasadniczych sprzeczności. (PAP)

Sprostowanie

W sprawozdaniu PAP z debaty budżetowej w Sejmie, zamieszczonym w świątecznym wydaniu „Głosu” zaszła pomyłka. Imię zabierające głos posłanki Maciejewskiej winno brzmieć Bolesława, a nie jak mylnie podano — Bronisława. Za pomyłkę przepraszamy zainteresowaną oraz wszystkich Czytelników.

Dnia 3 lutego 1933 r., w czwartym dniu kadencji nowego rządu, głównodowodzący Reichswehry gen. płk. Kurt Freiherr von Hammerstein — Equort gości kanclerza Adolfa Hitlera. Na wydane w związku z tym przyjęcie przybywają posłuszenie niemieccy wszyscy zaproszeni dowódcy armii lądowej i marynarki. Mimo to wielu spośród wygałowanych generałów uważa, że stosunek gospodarza wobec „przybłedy” nacechowany jest nadmierną łaskawością. Przecież „Pan Kanclerz Rzeszy” jest w gruncie rzeczy zaledwie gefreihem. Złośliwie kwestionują nawet prawa do noszenia przez niego Żelaznego Krzyża. Czegoż można spodziewać się po takim człowieku?

Nie próżnowano

To prawda: bełkotliwa „Mein Kampf” nie koliduje z ich poglądami. Czy jednak ten narodowo-socjalistyczny demagog popierał przez nich ze względu na niebezpieczeństwo sytuacji wewnętrznej Niemiec w walce przeciwko komunistom i demokratom, stan na wysokości zadania jako głowa państwa? Czy potrafił rządzić państwem, w którym mimo niełatwych warunków stworzonych przez ograniczenia Traktatu Wersalskiego, prowadzi się od kilkunastu lat intensywne prace nad odbudową tradycyjnej potęgi militarnej Niemiec? Czy docenił znaczenie tych wysiłków i okazał im należyte poparcie?

Heusinger (2)

Faktycznie, wszystko to co pociesza generałowie dokonali po odzyskaniu swej dawnej pozycji w Republice Weimarskiej, pozwala im już na ozięblo-wyniosłe traktowanie wszelkiego rodzaju kondotierów.

Stworzona przez nich, pod kierownictwem niezapomnianego generała Seeckta, Reichswehra jest tylko w oficjalnych sprawozdaniach armią zaledwie stu tysięcy. Iluż to Heinozów Müllerów wykazywanych jest w oficjalnych spisach przeznaczonych na użytek zewnętrzny tylko pod jedną pozycją, jako jeden człowiek! Dba się też o coraz nowocześniejszą broń i wyposażenie. Jeśli w połowie lat dwudziestych wydawano na potrzeby militarne poniżej pół miliarda marek rocznie, to w roku 1929 — 827 milionów marek. Już w tym roku też przekazano przemysłowym zamówienia na opracowanie prototypów zakazanych jeszcze czołgów oraz równie zabronionych samolotów wojсковych. Trzeba myśleć o przyszłości!

Młodzi sztabowcy pilnie potrzebni

Dlatego też właśnie Reichswehra jest armią ściśle kadrową. Każdy spośród zwolnionych z niej rezerwistów,

— Jak można ocenić sytuację w budownictwie mieszkaniowym.

— Dotychczas nie ma pełnych danych o wykonaniu całości planu budownictwa mieszkaniowego w kraju. Natomiast plan budownictwa mieszkaniowego rad narodowych (stanowiący poważną część całego planu budowy mieszkań), który wynosił 165.246 izb, zostanie wykonany. Nie znaczy to jednak, że we wszystkich województwach zadania będą w pełni zrealizowane. W takich województwach i miastach jak Warszawa, województwo katowickie, miasto Wrocław i woj. wrocławskie oraz w szeregu innych — plany będą przekroczone. Natomiast do województw, które nie wykonają zadań, należy np. woj. kosiński.

Przewiduje się, że łączny plan budownictwa izb, tj. rad narodowych, spółdzielczości i zakładów pracy zostanie zrealizowany. A plan ten był nie mały i wynosił ogółem 305 tys. izb.

W budownictwie mieszkaniowym osiągnięto poważne sukcesy w obniżeniu kosztów i w przestrzeganiu cyklu budowy — są to pierwsze jaskółki zwiastujące możliwości przekroczenia planu budowy mieszkań w obecnej 5-lacie.

Plan realizacji inwestycji na 1962 r. jest bardzo napięty. Na kłady wzrastają o 10,2 proc., wydajność pracy budowlanych ma wzrosnąć o 7,1 proc. W przyszłym roku plan centralnych inwestycji przemysłowych przewiduje oddanie do użytku ok. 400 obiektów o war

Święta na świecie

Tragiczne żniwo wzmożonego ruchu

Jak co roku, wzmożony w okresie świąt Bożego Narodzenia ruch samochodowy przyniósł tragiczne żniwo spowodowane licznymi katastrofami drogowymi.

W okresie świąt w wypadkach drogowych na terenie Stanów Zjednoczonych zginęło przeszło 500 osób. Jest to największa liczba ofiar wypadków drogowych w okresie świąt Bożego Narodzenia w ciągu ostatnich 6 lat. W wyniku pożarów i innych wypadków zginęło dalszych 150 osób.

Na drogach brytyjskich zginęło łącznie 113 osób.

59 zabitych i 148 rannych — oto bilans wypadków samochodowych na szosach francuskich.

W okresie 3 dni świątecznych we Włoszech zginęło w wyniku wypadków samochodowych 25 osób, a 46 zostało rannych. W Szwecji, gdzie wprowadzono ograniczenie szybkości pojazdów oraz ostro przestrzegana jest ustawa antyalkoholowa zginęły tylko dwie osoby. (PAP)

tości kosztorysowej ponad 35 mld zł.

Najważniejszym problemem staje się kwestia dostaw maszyn, urządzeń i niektórych bardzo ważnych materiałów, jak kable, rury itp. Dlatego o pełnej i terminowej realizacji budowy zakładów przemysłowych będzie decydować przemysł ciężki, zwłaszcza przemysł maszynowy oraz dostawy inwestycyjne z importu.

Rok 1962 będzie przełomowym okresem w przeprowadzeniu poważnych zmian w organizacji, przygotowaniu i wykonawstwie budownictwa przemysłowego i mieszkaniowego. (PAP)

Oświadczenie TASS w sprawie Wysp Kurylskich

Agencja TASS ogłosiła oświadczenie w którym m. in. czytamy: Jak wynika z doniesień prasy amerykańskiej, przedstawiciel Departamentu Stanu USA złożył przed kilku dniami oświadczenie, popierające roszczenia rządu japońskiego do Wysp Kurylskich — Kunaszir i Iturup, należących do Związku Radzieckiego.

Nie ma sensu dyskutować z Departamentem Stanu USA na temat tego, czy Wyspy Kurylskie należą do Związku Radzieckiego. Wystarczy stwierdzić, że sprawę tę uregulowało porozumienie japońskie — podpisane również przez prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Władze amerykańskie za pomocą tego rodzaju chwytów usiłują widocznie odwrócić uwagę od polityki USA wobec Japonii, polityki mającej na celu podporządkowanie tego kraju agresywnym planom amerykańskim na Dalekim Wschodzie.

Dlatego właśnie Waszyngton stara się podjąć odwetowe nastroje pewnych japońskich kół politycznych, które utraciły poczucie realizmu, stara się wywołać w Japonii wrocie uczucia wobec sąsiadów oraz przeszkodzić rozwojowi współpracy Japonii z ZSRR i innymi sąsiadami.

Radzieckie koła kierownicze uważają, że gdyby Stany Zjednoczone rzeczywiście szanowały interesy Japonii, że gdyby rzeczywiście troszczyły się o to, by na Dalekim Wschodzie panowała atmosfera pokojowa — to powinny przede wszystkim zlikwidować bazy wojskowe w Japonii, położyć kres okupacji i nie ingerować w stosunki Japonii ze Związkiem Radzieckim i jej innymi sąsiadami. (PAP)

Nowi najemnicy pod rozkazami Czombeego?

Sekretariat ONZ potwierdził raz jeszcze fakt przekroczenia granicy między Rodezją Północną, a Kataną przez kolumnę składającą się z przeszło 40 samochodów wyposażonych w karabiny maszynowe oraz obsadzonych przez białych najemników. Samochody te przekroczyły granicę w pobliżu miejscowości Kipushi i znalazły się pod rozkazami Czombeego. (PAP)

Pierwsi turystyczni mistrzowie okręgu

Turystyka w każdej formie zdobywa coraz więcej zwolenników. Nic więc dziwnego, że ulegają jej urokowi posiadacze dwóch czy czterech kolek. Wzrastająca ilość ludzi zmotywowanych, którzy wybrali tę formę wypoczynku, skłoniła Okręgową Komisję Turystyki Polskiego Związku Motorowego w Poznaniu, do wprowadzenia w 1961 roku po raz pierwszy turystycznych mistrzostw okręgu. Przyczyną trzeba, że ta nowa impreza cieszyła się wielkim powodzeniem. Trzy punktowane eliminacje odbyły w ciągu roku zadecydowały o ostatecznej klasyfikacji sezonu. Ostatnio Komisja Turystyki, w skład której wchodzi przedstawiciel PTTK, LPZ i klubów motorowych podsumowała wyniki uzyskane podczas eliminacji.

Wśród motocyklistów tytuł turystycznego mistrza okręgu zdobył Wojciech Jaworski z LPZ Wrońska, a wicemistrzowski Ireneusz Mahoński z LPZ Poznań. Na trzecim miejscu uplasował się Tadeusz Banaszyński z LPZ Pleszew przed swoim kolegą klubowym Zenonem Demuth. Tytuł samochodowego mistrza przypadł w udziale Kazimierzowi Rojkowi z pleszewskiego LPZ a dalej uplasował się kolejno Sylwester Sawicki LPZ Pleszew, Czesław Jenerowicz LPZ Pleszew, Kazimierz Gawłowski LPZ Koło.

Jak nietrudno się zorientować, zespołowo triumfowały kluby LPZ-owskie. Przewodzi im Pleszew, przed Poznaniem, Wrońską, Kołem i Koninem.

W planie Komisji Turystyki PZM na rok przyszły znalazły

Wstrzymanie importu piłkarzy

Angielska Federacja Piłki Nożnej stara się powstrzymać wędrowną piłkarzy — zawodowców. M. in. pragnie powziąć uchwałę, mocą której sprowadzeni z zagranicy piłkarze, dopiero po dwuletnim pobycie w Anglii otrzymaliby prawo rozgrywania spotkań w jednej z drużyn. Praktycznie oznacza to wstrzymanie importu piłkarskiego (X)

dla Każdego...

• Skocznia narciarska w Innsbrucku, gdzie w 1964 r. odbędą się Zimowe Igrzyska Olimpijskie jest już gotowa. 30 bm. odbędą się na niej międzynarodowe konkursy skoków, w których udział wezmą reprezentanci 13 państw.

• 8 rekordów świata i 11 rekordów ZSRR ustanowili ciężarowcy radzieccy w podnoszeniu ciężarów. Najlepszy sztangista Własow ustanowił wadze ciężkiej trzy nowe, wspaniałe rekordy świata.

• Kadra polskich skoczków narciarskich przebywająca w Austrii wzięła udział w międzynarodowych konkursach skoków. Zwyciężył Egger Austria notą 212 pkt. przed Wiczkorkiem Polska 211,5 pkt.

• 351 załóg z 21 krajów weźmie udział w najbliższym rajdzie samochodowym do Monte Carlo. Angliacy zgłosili 113 załóg, Francuzi 80, pozostałe kraje mniej. m. in. Polska 7 załóg. Jak informowaliśmy trasa rajdu z Warszawy prowadzi przez Poznań.

się również trzy eliminacje do mistrzostw okręgu oraz Ogólnopolski Zjazd Plakietowy podczas MTP. Ponadto przewidzianych jest wiele atrakcyjnych imprez turystycznych organizowanych przez PTTK i kluby motorowe. (d)

Australia zdobyła Puchar Davisa

W drugim dniu spotkania o Puchar Davisa, rozgrywanego w Melbourne reprezentanci Australii „roznieśli” włoską parę Pietrangeli i Sirola 6:2, 6:3, 6:4. Dzięki wygraniu debła, Australia prowadzi 3:0 i tym samym zapewniła sobie zwycięstwo, zdobywając Puchar Davisa po raz 18, w tym 10 raz po wojnie.

Tylko dwa razy, w latach 1954 i 1958 teniści Australii oddali cenne trofeum w ręce USA. Po raz pierwszy zawody o Puchar Davisa odbyły się w 1900 r. (X)

Czy juniorzy Olimpij pojadą do Bukaresztu?

Niedawno odbyła się w Pradze konferencja przedstawicieli klubów sportowych pionu Gwardii z krajów demokracji ludowej. Rozpatrywano na niej sprawę wzięcia udziału w turnieju juniorskich rozgrywek piłkarzy juniorskich do spartakiad międzynarodowych. Do tej pory w ramach pionu Gwardii odbywały się Spartakiady w koszykówce, lekkiej atletyce, boksie, pływaniu, gimnastyce oraz w strzelectwie.

Od roku 1962 wprowadza się rozgrywki piłkarzy. Pierwsza spartakiada juniorskich piłkarzy odbędzie się w lipcu w Bukareszcie. Przed tym wyłoniona zostanie reprezentacja Polski Gwardii. Najlepsi piłkarze klubów gwardyjskich powołani zostaną na zgrupowania i obozy.

W związku z tym juniorzy polskiej Olimpij przygotowują się bardzo solidnie do nadchodzącego sezonu. Od tego zależeć będzie ich ewentualny udział w Spartakiadzie. Pod kierunkiem instr. Pawła Pikulika juniorzy wznawiają treningi 10 stycznia. Zajęcia odbywać się będą w poniedziałki od 19 do 21 i czwartki od 19 do 22 w sali gimnastycznej Lic. nr. 4 przy ul. Szamarskiego. Przy okazji pragniemy poinformować, że seniorów Olimpij trenować będą instruktorzy M. Chudziak i E. Adamczewski, również od 10 stycznia w środy od 20 do 21.30 i piątki od 19.30 do 21.30 w sali Szkoły Podst. nr. 8 przy ul. Słowackiego, (b)

Pomyślnie wystartowali tenisiści w USA

W Miami Beach rozpoczął się największy na świecie turniej młodych tenisistów, w którym biorą udział również reprezentanci Polski. Nasi zawodnicy Bielanowicz i Kubaty rozpoczęli swój udział w turnieju od zwycięstwa w grze podwójnej. Wygrali oni z parą amerykańską Smuqe, Bray 3:6, 6:3, 6:4.

Komunikat

Roczne zebranie sprawozdawczowobórcze sekcji piłki nożnej KKS Lech odbędzie się dziś o godz. 18 w salce sekretariatu przy ul. Dworcowej.

elity Reichswehry. Złożywszy z doskonałymi wynikami przepisowe egzaminy, przeszedł w r. 1929 na trzeci rok szlabowego czeladnikowania do berlińskiego Ministerstwa Reichswehry. Tu już wyróżnił się do tego stopnia, iż po zakończeniu szkolenia został przydzielony do najważniejszego w tradycyjnej hierarchii szlabu niemieckiego oddziału „T-1”. Pod jego oficjalną nazwą, „Heeres-Abteilung des Truppenamtes”, krył się w praktyce przyszły oddział operacyjny szlabu generalnego armii lądowej.

Mimo niewątpliwych postępów w karierze, tym bardziej musiał nienawidzieć Republikę: z jej swobodami dla pacyfistów i wszelkiego rodzaju przeciwników militarizmu oraz słabą słabą, tym niemniej właśnie jego uderzającą osobistość kontrolą parlamentarną etapów Reichswehry. W efekcie, mimo iż zajmował ważne stanowisko w szlabie generalnym, przez niespełna osiem lat musiał świecić szlabami zwykłego porucznika. Kapianiem został dopiero po osiemnastu latach służby.

Winni temu byli — zdaniem Heusingera — wrogowie wewnętrzni, którzy na Reichswehrę nałożyli pełną ograniczeń wersalskich. Winni byli też ci wszyscy, którzy w samych Niemczech utrudniali podeptanie owych hanbiących ograniczeń.

ZBIGNIEW SZUMOWSKI
(Ciąg dalszy nastąpi)

Początki kariery

jest co najmniej doskonale wyszkolonym podoficerem. Jutro — jeśli tylko pozwoli na to warunki — może być oficerem. Nie zapomniano i o przygotowaniu odpowiedniej ilości wyszkolonych pracowników szlabu. Jakkolwiek zakazane jest przez zwycięzców z 1918 roku istnienie szlabu generalnego oraz wyższych uczelni wojskowych, od czego są przepisy: by się na nie bezwzględnie powoływać, jeśli służą interesom wieczystych Niemiec; by je omijać i łamać, jeśli stają im na zawadzie. Nie można będzie w przyszłości stworzyć wielomilionowej armii, co ważniejsze zaś nie spełni ona swoich zadań na polach przyszłych bitew bez odpowiedniej liczby szlabowców. Stara kadra się już kończy. Intensywnie szkoli się więc od lat godnych następców Molikego — starszego i młodszego, Hindenburga... Na doskonałych się w szlabowym kursie szlabowców armii wybrano oficerów najbardziej zdolnych, pozbawionych skrupułów, żadnych wzięcia odwetu na wrogach Niemiec.

Z niemałymi więc efektami swej dotychczasowej działalności remilitarystycznej przybyli na spotkanie z nowym kanclerzem dysponenti tylko oficjalnie szlabowej Reichswehry. Tym bardziej starczy im sił i środków, by

połtem, kiedy to prowodyr brunałnych bojówek rozprawi się już z marksistami i demokratami, pokazać mu drzwi. Chyba, że będzie nadawał się na ich kanclerza. Niech więc odkryje swe karty!

Salę, w której odbywa się przyjęcie, ogarnia pełna napięcia cisza...

Nienawiść do republiki

W tym samym czasie świeżo upieczony leutnant Reichswehry Adolf Heusinger nie żywi już najmniejszej obiektywnej wrogości wobec nowego kanclerza.

Co prawda nie mógł skarżyć się na brak szczęścia w latach Republik. Już w r. 1923 był mimo natioku kandydatem na zawodowych oficerów, adiutantem III batalionu 15 pułku piechoty w Kasel. Awansował w dniu 1 lutego 1925 roku do stopnia porucznika. W 1927 r. został po gruntownym przeszkoleniu faktycznym (bądź co bądź w roku 1915 przeszedł jedynie 6 tygodniowy kurs podchorążych), odkomenderowany na kurs przy szlabie 5 dywizji w Stuttgart. Tym samym więc stał się słuchaczem utajonej pod ową niewinną nazwą nielegalnej akademii wojennej.

Zdolny oraz pracowity porucznik wykorzystał szansę przejścia do szlabowej

Tajemnica „wolnego” węgla

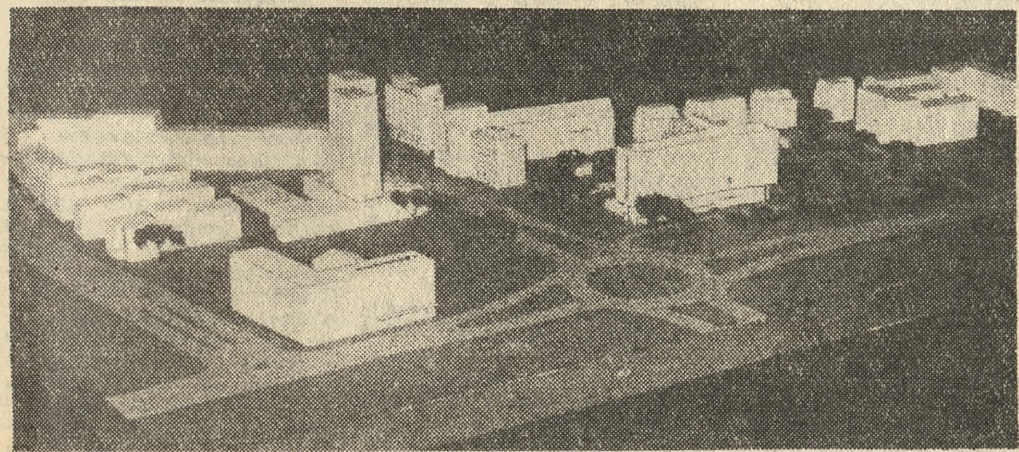
Żeliwo sferoidalne... Greczkie słowo „sfaira” oznacza kulę, a „eidos” — kształt, zatem „sferoidalne” — to coś, co charakteryzuje się postacią kulistą. Dlaczego jednak tą nazwą określa się żeliwo?

W naszej metalurgii termin ten pojawił się mniej więcej 10 lat temu, wkrótce po udanych doświadczeniach prof. Morroga (USA), który stwierdził, że żeliwo z dodatkiem magnezu zmienia swoje właściwości w bardzo korzystny sposób. Żeliwo składa się z dwóch podstawowych składników: czystego żelaza i węgla. Węgiel występuje tu w postaci „wolnej” — grafitu, od kształtu którego (w normalnym żeliwie mamy do czynienia z grafitem płatkowym lub pasemkowym) zależą właściwości wytrzymałościowe odlewów. Jak wiemy, każdy odlew żeliwny, w odróżnieniu od stalowego, jest zazwyczaj kruchy, mało trwały. Spowodowane to jest właśnie obecnością grafitu.

Kaponiera w przyszłości

Inżynierowie-architekci poznańskiego „Miasoproduktu” w czasie ostatniej wystawy dorobku tego zakładu zorganizowanej w hollu Muzeum pokazali szereg koncepcji rozwiązań urbanistycznych poszczególnych fragmentów miasta. Na zdjęciu: makieta popularnej „Kaponierki” czyli skrzyżowania przy „Moście Uniwersyteckim”. Widzimy na niej „w pełnej gali” budowany obecnie Hotel Orbis, wysokościowiec przy ul. Zwierzynieckiej, kino „Bałtyk” i piękne rondo komunikacyjne. Z makiety zniknęła drukarnia prasowa, istniejąca jak wiadomo na zapleczu kina „Bałtyk”. Ponieważ jak nam wiadomo, w najbliższych latach raczej nie przewiduje się budowy nowej drukarni — piękny projekt nie będzie miał szans na rychłą realizację. A szkoda!

Fot. — K. Przechodźki

Nauka i technika w życiu

10 najciekawszych osiągnięć

Nauka w 1961 roku

Kilka milionów naukowców w tysiącach laboratoriów świata wymyśla co roku nowe wynalazki i wpada na trop nowych zjawisk. W roku 1961 zarejestrowano kilkaset tysięcy nowych patentów i ogłoszono mnóstwo sensacji naukowych. Bardzo trudno powiedzieć, które z nich są najważniejsze. To pokaże czas. Niemniej łatwiej wybrać osiągnięcia najciekawsze, to znaczy te, które wzbudziły największą sensację. Dziesięć takich odkryć i wynalazków roku 1961 podajemy poniżej w porządku alfabetycznym.

Atomy atomów atomu. — Amerykański fizyk Robert Hofstadter stwierdził, że cząstki atomu — protony i neutrony składają się z jeszcze mniejszych elementów. Hofstadter ustalił przybliżoną ich strukturę. Okazało się, że średnica protonu wynosi osiem stu milionowych części centymetra i że sam proton składa się z rdzenia oraz powłoki mezonowej. Wyszło też na jaw, że neutron, jako całość elektrycznie obojętny, w rzeczywistości ma ładunek, tylko że ten dzieli się na składnik ujemny i dodatni, które równoważą się wzajemnie. Za te odkrycia Hofstadter dostał na jesieni Nagrodę Nobla. (Inni tegoroczni laureaci Nobla zostali wyróżnieni za badania przeprowadzone głównie w latach wcześniejszych).

Ciąża w probówce. — Włoski profesor Daniele Petrucci z Bo-

lonii zdołał doprowadzić do zapłodnienia jaja kobiecego poza organizmem i przez 29 dni utrzymywał pód przy życiu i rozwoju. Eksperyment ten wdziera się w samo sedno życia — umożliwia poznanie i zrozumienie czynników wpływających na formowanie się płodu i kształtowanie płci.

Elektromagnes nadprzewodnikowy. — Zbudowano w laboratorium Bell Telephone. Elektromagnes ten dzięki zjawisku nadprzewodnictwa wytwarza bardzo silne pole magnetyczne zużywając bardzo niewiele prądu. Taki aparat pomoże w badaniach termojądrowych, gdzie silne pole magnetyczne są niezbędne do ujarzmięcia energii bomby H.

Metoda regulowania płci u jedwabnika. — Wynalazł ją radziecki biolog Boris Astaurov. Polega na odpowiednim „wstrząsie cieplnym” i naświetlaniu jajeczek owada promieniami jonizującymi o określonym natężeniu. Prace Astaurowa otwierają perspektywę regulowania płci także u innych stworzeń, m. in. u ryb.

Nerwy z metalu. — Wypróbował z powodzeniem na psach radziecki uczeń Boris Ogniew. Zastępował on im nerwy kulszowe (w łapie) drutami z tantalu. Psy poruszały się swobodnie, jakby nigdy nic. Nie trzeba wyjaśniać, jakie znaczenie miałyby takie protezy dla ofiar Heine Medina i innych chorych.

Pierwsze wyprawy człowieka w Kosmos. — Tu żadnych wyjaśnień właściwie nie potrzeba. Gagarin i Titow, którzy obiecali Ziemię w sputniku oraz Shepard i Grissom, którzy wnieśli się w Kosmos na kilkanaście minut, otworzyli podzwani ludzkiemu nowy szlak przygód i badań — szlak

wiodący ku planetom i gwiazdom.

Pierwszy lot ku Wenus. — Odbił się w pierwszej połowie 1961 r. Radziecka Automatyczna Stacja Międzyplanetarna o masie 643,5 kg wystartowała z pokładu sztucznego satelity Ziemi i w maju przeleciała koło Białej Planety o niecałe 180 tysięcy kilometrów od niej. Wielki sukces techniki rakietowej i nawigacyjnej z jednym niepowodzeniem jakim było zamknięcie nadajników radiowych ASM.

Sukcesy miniaturyzacji. — Choćdzi o nowe rewelacyjne zmniejszenie rozmiarów elementów elektro nowych (w radiodiodach, tranzystorach, telewizorach), polegające na zastępowaniu tranzystorów i innych lilipucich następców lampy elektronowej jeszcze mniejszymi tzw. mikromodulami. Zastosowanie ich pozwoliło zbudować np. miniaturową maszynę liczącą, która wykonuje 33 tysiące operacji matematycznych na sekundę, ale waży tylko 5,5 kilograma i ma wielkość tomu encyklopedii. Jeszcze mniejszy „mózg elektroniczny” skonstruowany przez firmę „Texas Instruments” ma rozmiary pudełka papierosów!

Ślady życia spoza Ziemi. — Wykryli je w meteoroidach uczeni z USA: Nagy, Sessler, Meinschein i Henessy. Znaleźli oni w tych mikroskopijnych niebieskich jakies mikroskopijne nity komórk, niepodobne do żadnych dronostrojów ziemskich, a rozwijające się jak każdy żywy organizm. Rzecz wymaga dalszych badań, ale wygląda bardzo sensacyjnie.

Znalezienie najstarszych praludzi. — Wybitny antropolog brytyjski L. S. B. Leakey wspólnie z geologami amerykańskimi ustalili że praludzie żyli na Ziemi zapewne już 1,7 mln. lat temu — o milion lat wcześniej niż sądzono dotychczas. Leakey odkrył w Tanguic szczątki człowieka wschodnio-afrykańskiego — Zinjanthropusa i orzekł, iż pochodzi on grubo sprzed 700 tysięcy lat, zaś geolodzy ustalili, że warstwa skalna, gdzie go odkryto, ma od 1,6 do 1,9 mln lat. (PAP)

Rakieta w głąb Ziemi

Wiercenie szybu na głębokość 10—12 kilometrów jest tak samo trudne, jak wyrzucenie rakiet w przestrzeń kosmiczną. Być może jest nawet trudniejsze. Na ten temat pisze w „Prirodzie” radziecki uczeń D. Naliwkin.

Radzieccy uczeni i inżynierowie zamierzają wywiercić w najbliższych latach głębokie szyby z powierzchni Ziemi — na razie do głębokości 10—15 km. Specjaliści amerykańscy rozpoczęli już próby dotarcia do głębokich warstw Ziemi pod oceanami i wiercą już pierwsze szyby w dzień morskim (projekt Moho).

Według wstępnych obliczeń, wiercenia z powierzchni Ziemi nie będą mogły jednak sięgać głębiej niż na 20—30 kilometrów. Później ciężar aparatury stanie się tak wielki, iż uniemożliwi dalsze posuwanie się w skalę.

Na głębokość 100—200 kilometrów i więcej może dotrzeć tylko swobodnie poruszający się aparat, nie związany z powierzchnią Ziemi. Kierowano by nim falami radiowymi.

Konstrukcja rakiety podziemnej jest niezwykle skomplikowanym problemem technicznym. Na głębokościach 100—200 kilometrów temperatura będzie sięgać tysięcy stopni. W takiej temperaturze wszystkie minerały powinny roztopić się i przechodzić w stan ciekły.

Dawniej uważano, że również całe jądro Ziemi jest płynne. Ostatnio naukowcy dochodzą do wniosku, że jądro ma stan stały. Wysokie ciśnienie, które nie dopuszcza do topnienia oraz wysoka temperatura, stwarzają niezwykle warunki. Jeśli znalazłby się w nich zwykły węgiel kamienny, to zamieniłby się w diament.

Prof. Naliwkin wyraził przekonanie, że uczeni radzieccy mimo wszystko „wysła podziemną raketę”. (PAP)

STYCZEŃ	LUTY	MARZEC	1962	KWIECIEŃ	MAJ	CZERWIEC	LIPIEC	SIERPIEŃ	WRZESIEŃ
1 P Nowy Rok 2 W Makarego 3 S Genowefy 4 C Eugeniusza 5 P Edwarda 6 S Andrzejka	1 C Ignacego 2 P Marii 3 S Błażeja	1 C Albina 2 P Heleny 3 S Kunegundy		1 N Hugona 2 P Franciszka 3 W Ryszarda 4 S Izidora 5 C Wincentego 6 P Celestyna 7 S Rufina	1 W Sw. Pracy 2 S Zygmunt 3 C Marii 4 P Moniki 5 S Ireny	1 P Jakuba 2 S Marcellego 3 N Klotyldy 4 P Franciszka 5 W Bonifacego 6 S Norberta 7 C Roberta 8 P Medarda 9 S Felicjana	1 N Haliny 2 P Marii 3 W Anatóla 4 S Innocentego 5 C Antoniego 6 P Lucji 7 S Cyryla	1 S Piotra 2 C Alfonsa 3 P Nikodema 4 S Dominiki	1 S Bronisławy 2 N Stefana 3 P Eufemii 4 W Rozalii 5 S Wawrzyńca 6 C Zachariasza 7 P Melchiora 8 S Nestora
7 N Lucjana 8 P Seweryna 9 W Juliana 10 S Jana 11 C Feliksa 12 P Arkadiusza 13 S Weroniki	4 N Andrzejka 5 P Agaty 6 W Doroty 7 S Romualda 8 C Jana 9 P Cyryla 10 S Jacka	4 N Kazimierza 5 P Teofila 6 W Wiktora 7 S Popielec 8 C M. D. Kob. 9 P Franciszki 10 S Makarego		8 N Dionizego 9 P Marii 10 W Michała 11 S Leona 12 C Juliusza 13 P Przemysła 14 S Justyna	6 N Jana 7 P Ludmiły 8 W Stanisława 9 S Dzień Zwyc. 10 C Izidora 11 P Franciszka 12 S Pankracego 13 N Serwacego 14 P Bonifacego 15 W Zofii 16 S Andrzejka 17 C Sławomira 18 P Feliksa 19 S Piotra	10 N Zielone Sw. 11 P Barnaby 12 W Onufrego 13 S Antoniego 14 C Bazylego 15 P Jolanty 16 S Zenona	8 N Elżbiety 9 P Weroniki 10 W Filipa 11 S Ogi 12 C Jana 13 P Eugeniusza 14 S Bonawent. 15 N Włodzim. 16 P Marii 17 W Aleksandra 18 S Szymona 19 C Wincentego 20 P Czesława 21 S Andrzeja	10 P Wawrzyńca 11 S Zuzanny	9 N Piotra 10 P Mikołaja 11 W Jacka 12 S Gwidona 13 C Filipa 14 P Bernarda 15 S Nikodema
14 N Hilarego 15 P Pawła 16 W Marcellego 17 S Antoniego 18 C Piotra 19 P Henryka 20 S Fabiana	11 N Olgierda 12 P Juliana 13 W Katarzyny 14 S Walentego 15 C Faustyna 16 P Juliana 17 S Franciszka	11 N Konstantego 12 P Grzegorza 13 W Krystyny 14 S Matyldy 15 C Longina 16 P Hilarego 17 S Zbigniewa		15 N Anastazji 16 P Urbana 17 W Roberta 18 S Bogumiły 19 C Leona 20 P Teodora 21 S Anzelma	20 N Bernarda 21 P Wiktora 22 W Julii 23 S Michała 24 C Zuzanny 25 P Urbana 26 S Filipa	17 N Adolfa 18 P Marka 19 W Gerwazego 20 S Florentyny 21 C Boże Ciało 22 P Pauliny 23 S Wandy	15 N Włodzim. 16 P Marii 17 W Aleksandra 18 S Szymona 19 C Wincentego 20 P Czesława 21 S Andrzeja	12 N Klary 13 P Hipolita 14 W Euzebiusza 15 J. Marii 16 C Joachim 17 P Jacka 18 S Heleny	16 N Kornelia 17 P Justyna 18 W Józefa 19 S Januarego 20 C Eustachego 21 P Mateusza 22 S Maurycego
21 N Agnieszki 22 P Wincentego 23 W Marii 24 S Tymoteusza 25 C Pawła 26 P Pauli 27 S Jana	18 N Symeona 19 P Konrada 20 W Leona 21 S Feliksa 22 C Piotra 23 P Damiana 24 S Macieja	18 N Edwarda 19 P Józefa 20 W Eufemii 21 S Benedykta 22 C Oktawiana 23 P Pelagii 24 S Gabriela		22 N Wielkanoc 23 P Wielkanoc 24 W Fidelisa 25 S Marka 26 C Marcelina 27 P Teofila 28 S Pawła	26 N Jana 27 P Augustyna 28 W Magdaleny 29 S Feliksa 30 P Katarzyny	24 N Jana 25 P Wilhelma 26 W Jana 27 S Władysława 28 C Irenusza 29 P Piotra i Paw. 30 S Lucyny	22 N Sw. Odred. 23 P Apolinarego 24 W Krystyny 25 S Jakuba 26 C Anny 27 P Natalii 28 S Wiktora	15 N Juliusza 16 P Bernarda 17 W Joanny 18 C Cezarego 19 C Filipa 20 P Brtłomieja 21 S Ludwika	23 N Tekli 24 P Gerarda 25 W Władysława 26 S Cypriana 27 C Kosmy 28 P Wacława 29 S Michała
28 N Augustyna 29 P Franciszka 30 W Martyny 31 S Ludwika	25 N Cezarego 26 P Aleksandra 27 W Gabriela 28 S Romana	25 N Marii 26 P Emanuela 27 W Lidii 28 S Jana 29 C Wiktoryna 30 P Jana 31 S Balbiny		29 N Piotra 30 P Katarzyny					30 N Hieronima

WSZYSCY
czytają

WIELKOPOLSKI

TYGODNIA

PAŹDZIERNIK

1 P Remigiusza
2 W Teofila
3 S Teresy
4 C Franciszka
5 P Apolinarego
6 S Brunona

7 N Marka
8 P Pelagii
9 W Dionizego
10 S Franciszka
11 C Emiliana
12 P Maksymil.
13 S Edwarda

14 N Kaliksta
15 P Jadwigi
16 W Gerarda
17 S Małgorzaty
18 C Łukasza
19 P Piotra
20 S Ireny

21 N Urszuli
22 P Korduli
23 W Seweryna
24 S Rafała
25 C Daria
26 P Ewarysta
27 S Sabiny

28 N Tadeusza
29 P Narcyza
30 W Edmunda
31 S Alfonsa

LISTOPAD

1 C Wszyst. Sw.
2 P Dzień Zad.
3 S Huberta

4 N Karola
5 P Zachariasza
6 W Leonarda
7 S Rocz. Rew.
Paźdz.

8 C Wiktoryna
9 P Ursyna
10 S Andrzejka

11 N Marcina
12 P Mateusza
13 W Stanisława
14 S Józefata
15 C Alberta
16 P Edmunda
17 S Salomei

18 N Romana
19 P Elżbiety
20 W Feliksa
21 S Wiesława
22 C Cecylii
23 P Klemensa
24 S Flory

25 N Katarzyny
26 P Konrada
27 W Waleriana
28 S Zdzisławy
29 C Saturnina
30 P Andrzejka

GRUDZIEŃ

1 S Eligiusza
2 N Pauliny
3 P Franciszka
4 W Barbary
5 S Kryspina
6 C Mikołaja
7 P Ambrożego
8 S Marii

9 N Walerii
10 P Julii
11 W Damazego
12 S Aleksandra
13 C Lucji
14 P Izidora
15 S Krystiana

16 N Albiny
17 P Łazarza
18 W Gracjana
19 S Mscisława
20 C Dominika
21 P Tomasza
22 S Zenona

23 N Wiktorii
24 P Adama, Ewy
25 W Boże Nat.
26 S Szczepana
27 C Jana
28 P Antoniego
29 S Tomasza

30 N Sabiny
31 P Sylwestra

„GŁOS WIELKOPOLSKI”. Adres Redakcji: Poznań, ulica Grunwaldzka 19. Telefon: centrala 611-21 łączy wszystkie działy; sekretariat redakcji 657-76 w godz. 8-17; redaktor naczelny 657-76; sekretarz redakcji 648-85; dział łączności z czytelnikami 657-18; dział miejski 659-39; redakcja nocna 430-73. Wydawca: Poznańskie Wyd. Prasowe RSW „Prasa”. Biuro Ogłoszeń: RSW „Prasa” Poznań, ul. Świerczewskiego 3, telefon 452-89. Prenumerata „Głosu Wielkopolskiego”: miesięcznie — 12,50 zł, kwartalnie — 37,50 zł, półrocznie — 75 zł, rocznie — 150 zł. Prenumeratę przyjmują działy delegatury „Ruch”, urzędy pocztowe i listonosze do 15-go każdego miesiąca na miesiąc następny.

Przesiedleńcy w NRD

Jacy są dziś Niemcy

Pytanie brzmiało: „Jacy są dziś Niemcy?” Z usadnioną troską w głosie zadała mi je po jednym z moich kolejnych powrotów z NRD staruszka, o twarzy steranej wiekiem i nieszczęściami. Jej syn, a mój przyjaciel, zginął w jednym z hitlerowskich obozów koncentracyjnych, wywieziony po Powstaniu Warszawskim do Niemiec. Jego brat zginął w Dachau. W pierwszym odruchu pomyślałem sobie, ileż to ludzi zadaje sobie dziś w Polsce podobne pytanie, szukając gwarancji czegoś nowego w narodzie, który tyle nieszczęść sprowadził na nasz kraj. I ileż to ludzi w Polsce zamyka jeszcze dziś swoją ocenę tego narodu w powiedzeniu „Jak świat światem, Niemiec nie będzie nigdy Polakowi bratem”, zapominając, że powiedzenie to, streszczające bezmiar krzywd, jakich doznaliśmy od Niemców w ciągu wieków, ma dziś rację bytu tylko wobec tych, którzy nie zerwali z ponurą przeszłością swego narodu, stąd nieobojętna jest sprawa „Czy to NRF, czy to NRD”.

Nie odpowiedziałam staruszce wprost. Odrzucam twierdzenie, że w NRD żyje — używając słów jednego z publicystów — 17 milionów Thaelmanów. Moje spostrzeżenia pozwalają mi jednak sformułować kilka uwag o postępujących naprzód w republice naszych zachodnich sąsiadów przemianach społeczeństwa nie mieckiego.

Walka o nowe Niemcy

Walka o nowe Niemcy toczy się w NRD, można powiedzieć, na każdym kroku. Oficjalnie i nieoficjalnie, w toku publicznych dyskusji i w łonie rodzin, dzieląc je niejednokrotnie na przeciwnostawne „obozy”. Istnieją jednak w NRD państwowe i klasowe gwarancje walki o nowy stosunek do Polski. Zlikwidowano tu władzę sił zainteresowanych w awanturze wojennej — monopolistów, baronów węglowych, junkrów. Zgodzę się z twierdzeniem, że podział Niemiec zaczął się w momencie przeprowadzenia reformy rolnej w ówczesnej radzieckiej strefie okupacyjnej, podział Niemiec na te, które zrywały z przeszłością, i te, które dziś już otwierają do niej nawiazują, aresztując na mocy nakazów hitlerowskich z 1941 roku jugosłowiańskiego partyzanta.

W NRD jawnie potępiono hitlerowską awanturę z 1939 roku. Społeczeństwo powiedziano, że i ono w tym nie jest bez winy i również za to ponosi odpowiedzialność. Powiedziano tutaj też otwarcie, że nie ma co myśleć o powrocie z Odry i Nysy, bo granice z Polską są wytyczone ostatecznie. Nielatwa to była decyzja. Nie mogła ona zdobyć pokłasku wśród społeczeństwa wychowywanego latami na ideach wielkomocarstwowych Niemiec Bismarcka czy Hitlera, w duchu pogardy i nienawiści do Polski. Nielatwa to była decyzja tym bardziej, że zakomunikowano ją społeczeństwu NRD, którego bli-

wiali zrebry nowej państwowości niemieckiej, budowali nowe stocznie, huty, koksownie, byli współtwórcami jej siły gospodarczej. Poprzez dzieło swoich rąk, poprzez związki rodzinne — o ludności mieszkającą, zrastała się z republiką i razem z nią szli naprzód. Wzrastali razem z partią. A więc i awans życiowy. A więc i budownictwo nowego życia, którego nie traktuje się bynajmniej jako czegoś przejściowego. Dlatego mówią ci — i słusznie — o ludności mieszkających kiedyś za Odrą — „byli przesiedleńcy”.

Dziś są pełnoprawnymi obywatelami NRD. A ten, kto zbudował w trudzie i znoju nowy dom i jest z nim związany dumą dokonanego dzieła, kto zbudował sobie nowe, nie najgorsze życie, nie pójdzie na lep rewizjonistycznej propagandy i za cenę nowej awantury wojennej nie rzuci się w nieznana przyszłość, znając w dodatku doświadczenia z lat 1939—1945.

Tego nie ma w NRD

Powie ktoś — dobrze, ale i w NRD przesiedleńcy też zbudowali sobie nie najgorszą egzystencję. Tak, ale w NRD nie ma instytucji rewizjonistycznych i organizacji wpajających uparcie slogan o „odwiecznej niemieckości” Śląska, Mazur czy Pomorza, organizacji, jakie istniały już w Niemczech hitlerowskich i dziś istnieją w NRF.

W NRD nie ma polityków, którzy obiecują przesiedleńcom: „wróćcie do dawnych stron rodzinnych, bylebyście tylko trzymali razem z sojusznikami z Zachodu”. W zachodniomemieckich organizacjach — i poza nimi — przesiedleńcy żyją nie tylko wspominkami okraszonymi kuflem piwa, ale i hodowanymi w nich zwodniczymi nadziejami. Ludzie ci zresztą sami nie zawsze uświadamiają sobie cyniczne intencje dla których każe im się żyć mirażami powrotu do tzw. stron rodzinnych.

Tego wszystkiego nie ma w NRD. Stąd też — powiedziałem matce mojego przyjaciela: — Nieobojętne mi jest, czy to NRF, czy to NRD.

EDWARD DYLAWEWSKI

Pogotowie lekcyjne

„Bądź przyjacielem Two-go podwórka” — pod takim hasłem „Sztandar Młodych” propaguje od kilku tygodni organizowanie pogotowia lekcyjnego dla dzieci w wieku szkolnym. Organizowaniem pomocy winien zajmować się Komitet Blokowy, bo — jak pisze „Sztandar” — jest on jednostką najlepiej zorientowaną w codziennych kłopotach wszystkich mieszkańców, a zatem i tych najmłodszych.

I dalej wyjaśnia: „Pogotowie lekcyjne nie jest ani kontrolą odrabiania lekcji, ani korepetycjami, lecz pomocą w nagłych wypadkach, aby każdy uczeń w obliczu trudności z jakimś przedmiotem znalazł w najbliższym otoczeniu kogoś, kto będzie mógł mu pomóc”.

Rola pogotowia lekcyjnego ogranicza się jedynie do pomocy bezpośredniej, gdyż ma ono stanowić pewnego rodzaju presję najbliższego środowiska wobec notorycznych leniuchów.

Jak wynika z szeregu informacji, zamieszczonych w „Sztandarze Młodych”, postulat pogotowia lekcyjnego znalazł wielu naśladowców i poparcie społeczeństwa. Świadczy o tym komunikaty z Lublina, Szczecina a nawet Kalisza. Ostatni przykład wskazuje, że i u nas akcja ta znalazła chętnych naśladowców. Warto zastanowić się, czy nie należałoby propozycji „Sztandaru” bardziej jeszcze spopularyzować na terenie całego województwa, nie wyłączając oczywiście Poznania. (Lj)

Pisanie na maszynie miało być dla kobiet

80 lat temu, w r. 1881, zostały otwarte w Nowym Jorku pierwsze kursy maszynopisania dla kobiet. Na wieść o tym organizacje kobiece wniósł energiczny protest domagając się zamknięcia kursów pod nazwą „kobieta, wskutek swych właściwości fizycznych, nie jest w stanie podjąć pracy, wykonanie której wymaga jednocześnie szybkości oraz na pięciu fizycznego i umysłowego”. (API)

Międzynarodowe sukcesy naszych architektów

Rozmowa z prof. Jerzym Hryniewieckim

Do Afryki, dalekiej Azji, krajów Ameryki Łacińskiej, na Bliski Wschód, na najbardziej oddległe szlaki całego świata wkracza eksport polskiej myśli technicznej. O udziale architektów w tym eksporcie opowiedział przedstawicielowi redakcji API znany architekt, poseł na Sejm prof. Jerzy Hryniewiecki.

— Sądzę, że „eksport” architektów jest ze wszech miar pożądanym. Uzyskują oni bowiem wówczas szerokie światowe doświadczenie, które bardzo potrzebne jest naszej architekturze.

Jest wiele krajów, z którymi nawiązujemy współpracę w tym zakresie przy pośrednictwie np. Cekopu czy Pol-servicu. Kompletnie obiekty przemysłowe projektują, budują i wyposażają polscy specjaliści. Zawędrowali z nimi do Chin, Iranu, Grecji. Duże doświadczenie zdobyliśmy tam zwłaszcza na projektach cukrowni, obiektów węglowych itp.

Interesujące perspektywy eksportu pracy polskich architektów daje szczególnie kontakt z krajami, które zaczynają się usamodzielniać, których nie stać jeszcze we własnym zakresie na wprowadzenie postępu do budownictwa. Wysyłamy na przykład naszych rzeczoznawców do Afganistanu i Iraku. Bywają również wypadki, że polskich specjalistów deleguje na powołaną misję Organizacja Narodów Zjednoczonych, że wspomnę tu wysłanie do Libii cenionego polskiego inżyniera — Podwapińskiego.

— Aby stać się „przedmiotem” eksportu ONZ trzeba być już uznanym fachowcem z ustaloną marką — a młodzi architekci? — Dla architektów młodych otwierają pole do działania konkursy międzynarodowe, jak np. na centrum i dworzec kolejowy w Tunisie, na pomnik w Montevideo, teatr w Nowym Sadzie (Jugosławia) itp. Są one doskonałym sprawdzianem poziomu naszej architektury, pozwalają na dokonanie porównań z poziomem światowym. Wyniki osiągnięte w takich konkursach pociągają za sobą zamówienia i realizacje, niejednokrotnie bardzo śmiałe. Rozsta-

wia to naszą architekturę w świecie, ale kryje też i pewne niebezpieczeństwo „przechwytywania” młodych talentów przez zagranicę.

Trzeba tu dodać — skoro mówimy o minusach — że w naszym eksporcie myśli technicznej obserwuje się pewne niepokojące zjawisko. Należałoby je „przechylić” w kierunku czysto handlowego przy zupełnym niedocenianiu znaczenia zagadnień propagandowo-prestiżowych dla dalszych perspektyw. Chyba należy to złożyć na karb naszych central handlu zagranicznego, które z reguły unikają kontaktów ze związkami i stowarzyszeniami twórczymi.

— Jakie prace naszych architektów zdobywają im szczególne uznanie i popularność?

— Od pewnego czasu wzrosła ogromnie ekspansja Polski na zagranicę w formie wystaw i targów. Daje ona możliwości zaprezentowania się na rynku światowym, daje okazję do współpracy z wybitnymi specjalistami innych krajów. Mamy na tym polu wielkie sukcesy — wysokie walory przestrzenne i artystyczne polskich stoisk stały się już naszą legitymacją. Tegoroczna wystawa w Pekinie w porównaniu z poprzednimi ekspozycjami robionymi tam w latach ubiegłych zdała wysoki egzamin. Była największą jaką kiedykolwiek Polska przygotowywała.

Rolę naszych architektów bardzo wyraźnie zaakcentowały targi specjalne central eksportowych spożywczych w Paryżu, udział w targach w Mediolanie, Brnie, Lipsku i in. Wystawy i targi stały się już specjalizacją wielu inżynierów.

Corocznie nasi architekci podejmują pracę w kilkudziesięciu punktach na całym świecie. Na przykład w targach wielokrotnych organizowanych w dalekiej Dżakarcie, na Cejlonie czy w Burmie. Dotarli już również do Afryki — mam tu na myśli wielki pawilon dla wystaw w krajach tropikalnych, zaprojektowany przez inżyniera Jerzego Romańskiego i Aleksandra Szwejkowskiego.

— Pańskie zamierzenia Profesorskie?

— Jeśli idzie o pracę za granicą — decyduje o nich właściwie przypadek. W tej chwili w trakcie pertraktacji jest zagadnienie budowy siedziby ministerstwa spraw zagranicznych i otaczającej go dzielnicy rządowej w stolicy Iraku, Bagdadzie. Obecnie koncentrują się jednak głównie na pracach Biura Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego. Poza tym zbliża się termin ukończenia wielkiego supermarketu w Warszawie; trzeba się zająć jego wyposażeniem, a jak wiadomo z tym zawsze bywają największe kłopoty. Na warsztacie jest również hala sportowo-widowiskowa dla Katowic — poważny eksperyment techniczny i architektoniczny.

Myślę się także o rozbudowie ośrodka atomowego w Świerku i Instytutu Elektrotechniki w Międzyzlesiu, gdzie mam występować w charakterze doradcy. Obie te instytucje w okresie kiedy powstały nie wyczuwały szerokiego rozmachu, stąd dziś niezupełnie odpowiadają potrzebom. I taka już tu nasza rola — opracowywać trzeba nie tylko formy przyszłości, ale również korygować przeszłość.

Rozmawiała:

WIESŁAWA ŁASKOWSKA

Badania gustów konsumentów

„Rynek sprzedawcy”, „preferencje”, „rynek konsumenta”, „respondenci”, „struktura branżowa towarów”, „płytki lub głęboki asortyment”, „badanie gustów konsumentów” — drażniące egzotyczne określenia spotykane dotąd tylko w podręcznikach ekonomii, słyszy się obecnie coraz częściej na konferencjach handlowców, poświęconych sprawom ulepszenia form sprzedaży. Kilka takich konferencji z udziałem naukowców-ekonomistów, odbyło się ostatnio w Poznaniu. Zapoczątkowały rzeczową współpracę naukowców z handlem.

Kupując w typowym Samie, nielato uzmyslić sobie bez mała rewolucyjny charakter zmian w formach sprzedaży, dokonujący się na oczach naszego pokolenia. Co prawda zmiany te dojrzały na przestrzeni kilku dziesięcioleci, lecz ich ostatni skok jakościowy jest nieporównywalny w stosunku do tradycyjnych form sprzedaży ukształtowanych ostatecznie w połowie ub. wieku.

Od średniowiecznego centrum handlowego — rynku, który można było obejść w kwadrans i dokonać potrzebnych zakupów, rozeszły się promienie nitki arterii, gdzie ciasno przylegające bloki kamienne czynszówek tworzyły nie tylko nowy krajobraz urbanistycznych, ale — przez oddanie parterów działalności usługowo-handlowej — również ciągi handlowe o często kilkukilometrowej długości.

W drugim ćwierćwieczu naszego stulecia wykrystalizowała się nowa polityka urbanistyczna. Nowoczesne założenia planowania budowy miast i osiedli, oparte na szerokim uwzględnianiu wyników badań prowadzonych w tym zakresie przez socjologów, biologów, lekarzy i psychologów, rozbijają zdecydowanie tradycję ciągów handlowych. Nowe koncepcje organizacji handlu oraz budownictwa przeznaczonych dla usług i handlu wyrastają nie tylko ze zmie-

Potrzeby — zakres — cele

nionych warunków zamieszkania konsumentów, ale również ze zmian gospodarczo-społecznych, którym ten konsument podlega i związanych z tym, nowych jego potrzeb.

Niebywały rozwój i struktura potrzeb, w obecnym przemierzaniu tradycyjnych form sprzedaży z nowymi — dopiero kształtującymi się, stawia nieraz aparat handlowy w bardzo skomplikowanych sytuacjach. Gdy dodamy do tego nieustanne powiększanie się asortymentu produktów dostarczanych handlowi przez wszystkie dziedziny gospodarcze, zrozumiemy, że przez brak podstaw teoretycznych i pomocy naukowców handel mógłby się znaleźć w ślepej uliczce, z której wycofanie się byłoby niezmierznie utrudnione.

Spośród wielu grup badań prowadzonych przez naukowców dla potrzeb handlu, warto scharakteryzować, chociażby jak najogólniej, problematykę badań gustów konsumentów. Badania te mają odpowiedzieć na pytania: „co? gdzie? jak?” natomiast nie odpowiadają na pytanie „dlaczego?”.

Wspomnianą problematykę można podzielić — oczywiście — w sposób nie w pełni precyzyjny — na następujące zagadnienia podlegające badaniom w tej grupie:

• Badanie gustów konsumentów w stosunku do poszczególnych dóbr lub marek towarów. Znaną tu są przeprowadzone na szerszą skalę we Francji badania rynku ryżu. Składały się one z ankiety do konsumentów, z ankiety do handlu detalicznego oraz obserwacji czynionych przez specjalnych ankietatorów, obsługi konsumentów przez sprzedawców ryżu. Materiał dostarczony przez respondentów, czyli ankietowanych pozwolił na prawidłową organizację oraz przewidywanie rozwoju popytu na rynku ryżowym. W Polsce podobne badania przeprowadzone zostały w odniesieniu

do odzieży jesienno-zimowej. W grupie tej po za tym, mieszczą się badania: popierania przez konsumentów określonych marek towarów oraz stopnia zainteresowania się nimi konsumentów, potencjalnego i realnie istniejącego zapotrzebowania i chęci dokonania zakupów nowych produktów rynkowych. Czyli właśnie preferencji konsumentów w odniesieniu do nowych dóbr.

• Badania stopnia zaspokojenia potrzeb konsumpcyjnych ludności. M. in. struktury i wielkości braków w zaopatrzeniu masy towarowej w zależności od odległości punktu detalicznego od centrum handlowego.

• Badania opinii konsumentów o metodach podnoszenia stopy życiowej oraz ustalenia rozwoju przyszłych kierunków konsumpcji ludności. W tym mieści się również oszczędzanie i struktura celów oszczędzania.

• Badanie opinii konsumentów o usługach handlowych świadczonych przez sieć detaliczną np. w odniesieniu do sprzedawcy, do samobsługi, preselekcji itp.

• Ocena prawidłowości i efektywności informacji handlowej i reklamy.

Wyniki omówionych badań powinny pomóc zarządowi handlu w prawidłowym rozkładzie sieci detalicznej, we właściwej organizacji zaopatrzenia i transportu oraz odpowiednim planowaniu struktury podaży w poszczególnych branżach towarów rynkowych dla uniknięcia zarówno braków w zaopatrzeniu jak i zamrażania środków obrotowych w towarach nie znajdujących nabywców. Grupa pracowników naukowych Katedry Ekonomiki Handlu Wewnętrznego Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu z dr. J. Dietlem na czele, w ścisłym porozumieniu z Poznańskim Zjednoczeniem Przedsiębiorstw Handlowych, podejmie wkrótce również na terenie m. Poznania szereg prac badawczych dla potrzeb naszego handlu. O ich charakterze, metodach i celach napiszemy obszerniej w jednym z najbliższych numerów. (hwl)

Nakładem Książki i Wiedzy ukazały się ostatnio: Socjologia Religii — J. Wach str. 523 zł 50. Autorem jej jest jeden z najwybitniejszych współczesnych religioznawców.

Hitlerowska polityka zagłady Żydów — A. Eisenbach str. 700 zł 60. Kuba a Stany Zjednoczone — M. Lidert str. 252 zł 15. Książka jest zarysem historii stosunków kubańsko-amerykańskich, ukazującą rzeczywistą rolę USA wobec Kuby.

Nakładem Państwowego Instytutu Wydawniczego ukazały się: Pamiętnik — Tadeusza Makowskiego, str. 430, zł 60. Książka stała się nową publikacją z cyklu prac Instytutu Sztuki PAN.

Herminia Lacerteux — Edmond i Jules de Goncourt str. 245, zł 18. Państwowe Wydawnictwa Techniczne polecają dla techników i inżynierów:

Maszyny elektryczne: montaż obsługi i remonty. — A. Staszewski, T. Albersztajn, J. Zembruski str. 374 zł 44.

Pracownicy poszukiwani

Zakłady Produkcji Części Zamiennych Maszyn Budowlanych nr 3 w Poznaniu, ul. Bałtycka 52 — przyjmą natychmiast inżynierów mechaników oraz techników technologów. Warunki pracy w zależności od posiadanych kwalifikacji do omówienia na miejscu. Dowóz pracowników autobusem zakładowym. K9938

Politechnika Poznańska zatrudni 2 oficerów rezerwy, 2 podoficerów, sprzątaczkę, portierów na pełny etat. Zgłoszenia przyjmuje Dział Osobowy, pl. Curie-Skłodowskiej 5, pokój 19.

Gospodarstwo przyzakładowe przy PMZW w Antoniewie, poczta Skoki, pow. Wągrowiec przyjmie do pracy od 1. IV. 1962 r. lub wcześniej dwóch pracowników do pracy w ogrodzie i kołmi najchętniej rodzinę. K10101

Młodych prawników i ekonomistów przyjmie Państwowy Zakład Ubezpieczeń do Inspektoratów Powiatowych i Oddziału Wojewódzkiego dla obsługi obowiązkowych ubezpieczeń w komunikacji wprowadzonych z dniem 1 stycznia 1962 r. Zgłoszenia przyjmują Inspektoraty Powiatowe oraz Oddział Wojewódzki Państwowego Zakładu Ubezpieczeń w Poznaniu, plac Młodej Gwardii 8. K10102

Maszynistę offsetowego poszukuje przedsiębiorstwo uspołecznione w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla K10106.

Technika do spraw transportu, wykształcenie średnie, II kat. jazdy, przyjmie przedsiębiorstwo państwowe. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla K10108.

Mikrobiologa z wyższym wykształceniem i praktyką do prac badawczych zatrudnią zaraz Poznańskie Zakłady Koncentratów Spożywczych. Warunki do omówienia w Dziale Kadr, Poznań, ul. Bałtycka 85. K10110

†
Magdalena Duczmal
z domu Nowacka
zmarła, opatrzona Sakramentami św., dnia 25 grudnia 1961 r.
Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 28 bm., o godzinie 11,15 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.
W ciężkim smutku pogrążona
CÓRKA Z MEZEM, DZIEĆMI I RODZINĄ

†
Leon Flieger
Pogrzeb odbędzie się w piątek, 29 bm., o godzinie 9,45 na Junikowie,
o czym zawiadamia stróżka
RODZINA

Dnia 25 grudnia 1961 r. zmarł, przeżywszy lat 50
Franciszek Żarnowski
W Zmarłym straciłszy długoletniego i sumiennego pracownika.
Pogrzeb odbędzie się w Gostyniu, dnia 28 bm., o godzinie 14.
Rada Zakładowa i Zarząd
PZGS GOSTYŃ
K10123

†
Dnia 24 grudnia 1961 r. zmarł nagle, przeżywszy lat 77, śp.
Jan Dybizbański
Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 28 bm., o godzinie 11 z kaplicy cmentarnej w Kiekrzu.
W żalu pogrążona
RODZINA
Kiekrz, ulica Żeglarska 12.
Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

†
Dnia 22 grudnia 1961 r. zmarł śmiercią tragiczną, mój kochany mąż, brat, szwagier i wujek, przeżywszy lat 51, śp.
Jan Krawczyk
mistrz krawiecki
Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 28 bm., o godz. 12,45 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.
W żalu pogrążona
ŻONA Z RODZINĄ
Poznań, Strusia 3a m. 1,
Miejska Górka, Warszawa, Inowrocław. 47212g

†
Dnia 27 grudnia 1961 r. zmarł po ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojciec, teść i dziadek, przeżywszy lat 61, śp.
Bronisław Przewoźniak
powstaniec wielkopolski
Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 30 grudnia br. o godz. 9 rano z kaplicy cmentarnej w Lesznie Wlkp.
W głębokim smutku pogrążona
ŻONA Z RODZINĄ
Leszno, Gorzów, Gdańsk, Środa,
Poznań, Ostrow Wlkp.
Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

NA WIECZÓR SYLWESTROWY
odświeżysz garderobę
w zakładach
SUPER-EXPRESS, ulica Głogowska 16
COMÈTE-EXPRESS, pl. Mł. Gwardii 4d
które gwarantują wykonanie usług
w terminie 24 godzin.
K10130

Praca
Poszukuję pomocy do opieki nad rocznym dzieckiem. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 46885g.
Uczniów do zawodu murarskiego przyjmie. Petrus, Poznań, Ogrodowa 4. 46834g
Pomoc domowa także z pomocą potrzebną (zameldowanie stałe). Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47184g.
Starszy oborowy z długoletnią praktyką z jednym pomocnikiem poszukuje pracy. Bronisław Zboralski, Górzno, poczta Krzemieniewo, pow. Leszno. 27533p

Kupno
Samochód Wartburg de Lux nowy lub mały przebieg kupię. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 46887g.
Pianino krzyżowe natychmiast kupię. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47201g.
Samochód Skoda starszy typ, w dobrym stanie — kupię, telefon 664-31. 47181g

Sprzedaż
Sprzedaż — kupno samochodów i motocykli solidnie załatwia w każdym dniu tygodnia Koncesjonowane Pośrednictwo Poznań, Nad Wierzbakiem 5, telefon 459-07. 45839g
40 klatek nutrii (muruwane) z parcelą 2.000 lub 4.000 m² — sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 46915g.
Wózki dziecięce dla lalek oraz szklanki, kieliszki i zabawki — poleca Lesiński, Poznań, Żydowska 33. 46449g
Kozuch długi, czarne barany, dobre poszycie, korzystnie sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47170g. K9819

Nauka
Języki obce wykłada profesor Maria Romington, Sw. Józefa 5 m. 5. 47203g
Kursy kreślenia technicznych maszynowych, konstrukcyjnych, budowlanych — korespondencyjnie. Wpisy przyjmuje, informacje pisemnych udziela Wojewódzki Zakład Szkolenia, Ośrodek Kratków, Westerplatte 11. K9819

Wózki dziecięce dla lalek
Wózki dziecięce dla lalek i zabawki — poleca Lesiński, Poznań, Żydowska 33. 46449g
Kozuch długi, czarne barany, dobre poszycie, korzystnie sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47170g. K9819

†
Dnia 25 grudnia 1961 r. zmarł nagle, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojciec, teść, dziadek, zięć, brat, szwagier i wujek, przeżywszy lat 56, śp.
Edmund Murzynowski
KPT. STRAŻY P-POŻ.
Wyprowadzenie zwłok nastąpi z kaplicy cmentarnej na Junikowie, w czwartek, dnia 28 grudnia 1961 roku, o godzinie 12,15.
Pograżona w ciężkim smutku
RODZINA
Msza żałobna odbędzie się 28 grudnia 1961 r., o godzinie 9 w kościele parafialnym Sw. Michała, przy ulicy Stolarskiej.
Poznań, Skryta 10.

Dnia 25 grudnia 1961 r. zmarł nagle, nasz długoletni pracownik
KAPITAN POŻARNICTWA
Edmund Murzynowski
st. inspektor ochrony przeciwpożarowej
W Zmarłym straciłszy wzorowego, sumiennego pracownika i dobrego kolegę.
Cześć Jego pamięci!
Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 28 grudnia br. o godzinie 12,15 na cmentarzu na Junikowie.
Dyrekcja Podstawowa Organizacja Partyjna Rada Zakładowa
Współpracownicy
CENTRALI PRODUKTÓW NAFTOWYCH „CPN” W POZNANIU
K10121

†
Dnia 25 grudnia 1961 r. zmarł po krótkiej chorobie, w wieku 74 lat, mój ukochany mąż, ojciec, brat, teść i wujek, śp.
Czesław Szczepski
Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 28 bm., o godzinie 13,15 z kaplicy cmentarnej na Junikowie,
o czym powiadamia w smutku pogrążona
RODZINA
Poznań, ulica Partyzancka 7
47195g

ZAOPATRUJE WOJ. HURT. TEKSTYLNĄ
DNI FLANELI W SKLEPACH MHD I PDT WOJ. POZNANSKIEGO

— Idź sam do domu zmarzłuchu
mnie we flaneli jak w puchu.
Sklepy zaopatruje
WOJEW. HURTOWNIA TEKSTYLNĄ
POZNAŃ, plac Wolności nr 3
K10064

OGŁOSZENIA DROBNE
Wózki dziecięce dla lalek w dużym wyborze polecają Bracia Chojnacy, Wrocławska 25. 43221g
Samochód osobowy „Opel”, dobry, okazjnie sprzedam. Krobis, Kobylska 52. 27473g
Piękna nowoczesna syplalnię sprzedam. Poznań, Przybyszewskiego 40 m. 3. 46780g
Samochody nowe i używane poleca Biuro Handlowe, Poznań, Czajca 2. Telefon 847-56.
Motocykl „Junak” (głębokie błotniki), spiesznie sprzedam. Poznań, Palacza 75, Szarek. 47184g
Samochód P-70 (po 18500 km) sprzedam. Czesław Kannchen, Miedzynach, Stycznia 17, telefon 379. 47208g

Lokale
Pokój z kuchnią wydzieloną kupię. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47186g.

Nieruchomości
Parcelę korzystnie sprzedam. Wiadomość na miejscu — Luboń, ul. Niezłomnych 19. 46916g
Parcelę w Piątkowie sprzedam. Kierska, Makowa 1, przy Cmentarnej, Umółowskiej. 46917g
Kupię dom jedno- lub dwurodzinny wylączony z ogrodem w Poznaniu lub Lesznie. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47176g.

W poniedziałek, dnia 25 grudnia 1961 r. zmarł długoletni i zasłużony pedagog Państwowego Liceum Ogólnokształcącego w Krotoszynie
prof. Edward Poprawa
W Zmarłym tracimy wielce zasłużonego nauczyciela i wychowawcę młodzieży, wzorowego kolegę i przyjaciela.
W głębokim smutku pozostają
WYCHOWANKOWIE NAUCZYCIELSTWO
DYREKCJA SZKOŁY
K10122

†
Dnia 25 grudnia 1961 r. zakończyła swój pracowity, pełen poświęcenia żywot, po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa matka, tesciowa, babcia, siostra, bratowa, szwagierka i ciocia, śp.
Rozalia Boruszak
Z DOMU GIERCZYŃSKA
Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 29 bm., o godzinie 15 z kaplicy cmentarnej na Żegrzu.
O bolesnej stracie zawiadamiają w głębokim smutku pogrążeni
CÓRKA, SYNOWIE, SYNOWE, ZIĘĆ, WNUKI I RODZINA
Poznań, Rataje 142, Grudziądz, Czempin, Dortmund, Rouvroy. 47249g

Prof. dr. med.
Olechowi Szczepskiemu
wyraży głębokiego współczucia
z powodu
ZGONU JEGO OJCA
składają
DYREKCJA PAŃSTW. SZPITALA KLINICZNEGO Nr 3 W POZNANIU
ASYSTENCI I PRACOWNICY
KLINIKI CHOROÓB DZIECIĘCYCH A. M. W POZNANIU
47246g

Przetargi — Komunikaty
Państwowa Szkoła Muzyczna im. K. Kurpińskiego w Poznaniu, ulica Czerwonej Armii 87, ogłasza przetarg na wykonanie robót malarskich w gmachu Państw. Szkoły Muzycznej. Termin wykonania prac do 30 stycznia 1962 r. Oferty należy składać do dnia 31. XII. 1961 r. W dniu 31 grudnia 1961 r., o godz. 10 nastąpi otwarcie kopert. W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne. Państwowa Szkoła Muzyczna zastrzega sobie prawo wyboru oferenta. K10124
Dyrekcja Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Międzyrzecz-Obrycach, ogłasza przetarg na wykonanie: kapitalnego remontu centrali AT 200, z materiałów wykonawczych. Termin wykonania robót 15. II. 1962 r. W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne. Zastrzega się prawo wyboru oferenta. Termin składania ofert do dnia 10. I. 1962 r. K10119

Dom czynszowy przy Głogowskiej, część lub cały sprzedam. Telefon 99-00. 47171g
Sprzedam parcelę okazjnie (dzielnica Grunwald). Adres wskaże Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47167g.
Dom jednorodzinny wolny, 3 pokoje, ogród, w Luboń, 185.000 zł, dom dwurodzinny w Junikowie, wolny, z ogrodem, 240.000 zł, gospodarstwo prywatne (z willa), 10 ha, 100.000 zł poleca Adamski, Poznań, Małeckiego 21 m. 9. 47191g
Dwa domki w Kiekrzu przy Poznaniu oraz inne poleca — poszukuje Biuro Handlowe, Poznań, Kraszewskiego 9a. 47189g

Zaginął dwumiesięczny owczarek alaski (czarny, podpalany) z czerwona obrozą. Odprowadzić za wynagrodzeniem. Winogradi, Winna 19 lub tel. 14-52. 47204g
Dnia 26. XII. wieczorem w tramwaju zostawiono koszyk z butami. Zwrot za wynagrodzeniem. Solna 11 m. 8. 47210g
Młody czarny piesek zaginął. Oddać: Jackowski go 11 m. 5. 47220g
Zgubiono książeczkę Ubezpieczalni Społecznej, leg. Zw. Zawodowego Pracowników Budowlanych, Jan Olejniczak, Poznań, Osiedle Pilewiska. 47202g

Zgubiono legitymację studencką nr 319/59758 Politechniki Warszawskiej Wydziału Komunikacji na nazwisko Cecylia Frackowiak. Znalazcę proszę o zwrot. Łozowa 906 m. 72. 47211g

Zguby
Zgubiono zegarek marki Pallas. Zwrot wynagrodzić. Wojskowa 11/13 m. 1, klatka C. 47193g
Zagubiono prawo jazdy na nazwisko Kolał Stanisław, Popówko, pow. Górniki, kartę rejestracyjną PH 0667 od ciągnika „Zetor” własność Kółka Rolniczego Popówko. Obowiązuje dokumenty wystawione przez Wydział Komunikacji Górniki. Znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. 47163g

Matrymonialne
Samotny lat 65 z większą gotówką, właściciel domu jednorodzinnego poszukuje towarzyszkę życia, dobrze sytuowanej (dla dobra wspólnego), rencistki mile widziane. Cel matrymonialny. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47187g.
Wdowa zamożna, niezależna, pozna pana kulturalnego do lat 55. Cel matrymonialny. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47218g.

